

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Psycho-social Correlates of Resistance to Amphetamine Usage in Secondary Schoolers

Kasem Juntasorn*

Kasem Juntasorn, M.A.

Abstract

This study aims at finding the important antecedents of resistance to amphetamine usage in secondary school adolescents. There were 5 major objectives (1) to find the relationships between environmental characteristics and the resistance to amphetamine usage of these pupils (2) to investigate whether the psychological characteristics of these adolescents are related to their resistant behaviors (3) to compare the adolescents from different types of environment on their psychological states (4) to find out whether the psychological states are related to the resistant behaviors and (5) to find the amount of prediction of the resistant to amphetamine usage by using the antecedents mentioned above.

The sample consisted of 560 adolescents from grades 8 and 9 in 4 secondary schools in Petchaburi Province. Two of these schools were in-town and the other two were outside. The averaged age was 14 years.

Three-way Analysis of Variance, Multiple Regression Analysis and Discriminate Analysis were carried out on the total sample as well as on the subsamples, categorized by the some biosocial and background variables.

There were 3 major groups of findings in this study.

First, it was found that the more resistant behaviors to drug abuse were found among the adolescents with less adult-modeling of drug abuse, reported receiving greater amount of love-oriented child rearing practice and more social support, this was especially found in relation to religious practice of broken-home adolescents.

Secondly, the adolescents who were more knowledgeable about amphetamine had better mental health and at the same time higher in future orientation and self control, were found to have higher resistant behaviors, especially in connection to religious practice. This finding was more evident in female adolescents. Furthermore, it was found that the more these adolescents reported high Buddhist religious practice, the more they refrained from preliminary drug use, and the more avoid risky peers.

*นักวิชาการสุขศึกษา 6 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี

Finally, Discriminate Analysis was performed to differentiate the high-risk group from the low-risk one. It was found that there were six predictors which together could discriminate the two groups correctly for 85.5%. The important predictors were risky environment for drug abuse, unfavorable attitudes towards, Buddhist religious practice, health internal locus of control knowledge about amphetamine and social support.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาไปจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๕ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน ๒) เพื่อศึกษาจิตลักษณะต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน ๓) เพื่อศึกษาลักษณะของสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์ ๔) เพื่อศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน ๕) เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะและจิตลักษณะตามสถานการณ์ในการร่วมกันทำนายความแปรผันของพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ ๒ และ ๓ จาก ๔ โรงเรียนในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๕๖๐ คน อายุเฉลี่ย ๑๔ ปี การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ เมธิชันเพิยบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดและแบบสอบถามตัวแปรที่ศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและในกลุ่มต่อ�ที่แบ่งตามลักษณะทางชีวสัจคณ์และภูมิหลังของนักเรียน เพื่อให้ได้ผลที่ซัดเจนที่สุด ซึ่งพบผลที่สำคัญ คือ

ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน จำแนกเป็น ๓ ถุตุม ดังนี้ ๑) ลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้า และการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง ๒) จิตลักษณะ ประกอบด้วยทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้า ความเชื่อ อ่อนอาจในตน ด้านสุขภาพและความรู้เกี่ยวกับยาบ้า และ ๓) การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

ประการที่สอง การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้าเป็นตัวทำนายพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้า ด้านพฤติกรรมการเสพสารเรื่องตื้นและพฤติกรรมภาวะหลีกเลี่ยงเพื่อนกีเกี่ยวข้องกับยาบ้า รองลงมา คือ ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า และมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นตัวทำนายที่สำคัญในด้านการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

ประการที่สาม นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากต่อการเสพยาบ้า จะเป็นผู้ที่มีลักษณะดังนี้ คือ เป็นนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้ามาก วิทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าอย มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา น้อย มีความเชื่ออ่อนอาจในตนด้านสุขภาพต่ำ มีความเมรุเกี่ยวกับยาบ้าน้อยและได้รับการสนับสนุนทางสังคม มากน้อย ซึ่งสามารถคาดคะเนได้ถูกถึง 85.5%

ความสำนึก

ปัญญาสเปดิตดันบันว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ประเทศชาติ และสังคมโดยรวม โดยเฉพาะปัญหาสเปดิต ในกลุ่มเยาวชนวัยเรียน นับวันยิ่งจะเป็นปัญหาที่น่าวิตกและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากตัวเลขรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาสเปดิต พบว่าจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ปี 2534-2539 มีดังนี้ คือ 697, 1,250, 2,307, 3,638, 4,738 และ 4,137 คน ตามลำดับ ซึ่งตัวเลขดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่ามีนักเรียน นักศึกษา ที่ต้องตกเป็นทาสยาสเปดิตสูงขึ้นในแต่ละปี และในการแพร่ระบาดของยาสเปดิตดังกล่าวนั้น ยาน้ำ มีการแพร่ระบาดอย่างหนักในขณะนี้ ซึ่งจากการรายงานของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2538) ว่ามีผู้ติดยาบ้า เป็นจำนวนถึง 257,965 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 จากผู้ติดยาทุกประเภท และจากรายงานข้อมูลจำนวนคดียาสเปดิตของสำนักงาน ป.ป.ส. ตั้งแต่ ปี 2535-2539 ในภาพรวมนั้นคดียาสเปดิตประเภท กัญชา เอโรfine สารระเหย มีแนวโน้มลดลง แต่คดียาบ้า (กลุ่มแอมเฟตามีน) เพิ่มสูงขึ้นสูงอย่างต่อเนื่องทุกปี ระดับการศึกษาของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาฯ ปัจจุบันอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 50.73)

รัฐบาลได้ตระหนักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสเปดิต โดยเฉพาะการลดการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา อย่างไรก็ตามยังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียน ซึ่งการแสร้งหา

แนวทางป้องกันไม่ให้เยาวชนไปเสพยาบ้าจะต้องมีการแก้ไข เมื่อเยาวชนทดลองเสพยาบ้าแล้ว ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงมุ่งแสร้งหาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเสียงและการด้านท่านการเสพยาบ้าซึ่งจะประกอบไปด้วย ปัจจัยเชิงเหตุ ทั้งภายในตัว ของนักเรียนเองและสถานการณ์ภายนอกทั้งในครอบครัวและชุมชนว่ามีปัจจัยใดบ้างจะเกี่ยวกับการด้านท่านการเสพยาบ้า โดยจะศึกษาเปรียบเทียบเด็กที่มีพฤติกรรมเสียงต่อการเสพยาบ้าในลักษณะและปริมาณต่าง ๆ กัน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านท่านการเสพยาบ้าของนักเรียน
- เพื่อศึกษาจิตลักษณะเด่นต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านท่านการเสพยาบ้าของนักเรียน
- เพื่อศึกษาลักษณะของสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์
- เพื่อศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านท่านการเสพยาบ้าของนักเรียน
- เพื่อศึกษาลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในการร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมด้านท่านการเสพยาบ้าของนักเรียน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมด้านท่านการเสพยาบ้า

พฤติกรรมการเสพยาบ้า ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนแบบไม่มีผู้เสียหาย (Victimless crime) ผู้ที่มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเป็นผู้ที่ได้รับผล

เดียหายจากพฤติกรรมของตนเอง และกำลังมี การแพร่ระบาดอย่างหนักอยู่ในขณะนี้ ในงานวิจัยนี้กำหนดกลุ่มพฤติกรรมต้านทานการเผยแพร่ายาบ้าเป็น 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเผยแพร่ยาบ้า เป็นด้าน พฤติกรรมการหลอกเลี้ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า และการปฏิบัติตามพุทธศาสนา เครื่องมือวัดด้านแพร่มีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่าทุกด้านแปร

ลักษณะสถานการณ์กับพฤติกรรมต้านทานการเผยแพร่

ลักษณะสถานการณ์ในงานวิจัยนี้มีทั้ง สถานการณ์ที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ยาเสพติด ได้แก่ การอยู่ในสถานการณ์เสียงต่อการเผยแพร่ยาเสพติด และการมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่มีการเผยแพร่เสพติด และลักษณะสถานการณ์ทางครอบครัว และสังคม ได้แก่ การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม จากคนรอบข้าง

การอยู่ในสถานการณ์เสียงต่อการเผยแพร่ยาเสพติด หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่า เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับยาเสพติด (ยาบ้า) อยู่ในสถานที่มีการซื้อขาย มีการใช้ยาบ้า มีผู้ชักนำให้เสพ สามารถที่จะหาน้ำมาเสพได้โดยง่าย มีงานวิจัยของ มาลินี ศิริวงศ์ไพรัช (2523) พบว่า สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการติดยาเสพติด และ ศรีสมบัติ บุญเมือง (2527) พบว่าก่อสุมตัวอย่างเป็นผู้ติดยาเสพในที่เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลจำนวน 200 คน รายงานว่ามีผู้ขายยาเสพติดในละแวกบ้านถึงร้อยละ 64.5 สำหรับ จิรุอร์ พรมโนบล (2530) พบว่าสภาพของสังคมที่ยั่วยุให้บุคคลประพฤติด เนื่องจากมีกิจที่อยู่อาศัยในที่นั่นที่มีการเผยแพร่ หรือขายยาเสพติดอยู่มาก

จากรายงานการศึกษาของโรงพยาบาลธัญญารักษ์ (2519) ที่ได้รายงานถึงสาเหตุของการติดยาเสพติดในคนไข้ที่เข้ารับการรักษาจำนวน 2,169 คน มีอายุระหว่าง 11-24 ปี ประมาณร้อยละ 19 (จำนวน 398 คน) ของคนไข้เหล่านี้ รายงานว่าที่เผยแพร่ยาเสพติดเพราะสาเหตุจากการถูกชักชวนและถูกหลอกลวง ดังนั้นการที่นักเรียนอยู่ใกล้ชิดกับยาบ้าอยู่ในแหล่งที่มีการซื้อ การขาย มีการใช้ยาบ้าสามารถหาได้ด้วยง่ายและการที่มีผู้ชักนำให้เสพ จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการเผยแพร่ยาบ้าได้ง่ายขึ้น เหล่านี้ถือว่าอยู่ในสถานการณ์เสียงมาก จะมีพฤติกรรมต้านทานการเผยแพร่บ้าน้อย ในการวิจัยนี้จึงคาดว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เสียงน้อยจะมีพฤติกรรมต้านทานการเผยแพร่มาก

การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเสพสิ่งเสพติด การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา นั้นมีความสัมพันธ์กับการมีประสบการณ์เสพยาเสพติดของเด็ก โดยที่บิดามารดาเป็นบุคคลแรกที่เป็นต้นแบบของเด็กและมีอิทธิพลสูงต่อความคิดความรู้สึกตลอดทั้งการรับรูปแบบพฤติกรรม ค่านิยมแรงจูงใจ บุคลิกภาพ ล้วนตัว ตัวของเยาวชนจากผลในงานวิจัยของ อภิรดี จันทน์หอม (2535) ซึ่งศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางพนันของนักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 432 คน พบว่าเด็กที่ใช้การมีตัวแบบแสดงพฤติกรรมการพนันในครอบครัวและโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนันของนักเรียน งานวิจัยของทัศนีย์ ประฐาน และคณะ (2529) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา จำนวน 4,255 คน พบว่าเด็กที่ใช้

สารเดพติดประเภทแก้ไข แล้วยากล่องประสาท เพราะเห็นตัวแบบจากบุคคลในครอบครัวใช้มี จำนวนสูงกว่าเหล่านี้ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกกร บัวสาย (2541) ที่พบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของพ่อแม่และพี่ในครอบครัวของเยาวชนมี อิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ของเยาวชน จึงกล่าวไว้ได้ว่า การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดย่อมส่ง ผลถึงพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะเด็ก ปิตามารดา มีพฤติกรรมอย่างไร เด็กก็จะเลียน แบบท่าตามพฤติกรรมนั้น ๆ การเลียนแบบ การท่าตามบิดามารดาที่มีการเดพติด เด็กก็จะ มีพฤติกรรมเดพสิ่งเดพติดได้เช่นเดียวกัน ซึ่งใน ที่นี่ คือ ยาบ้า จึงสรุปและคาดว่า นักเรียนที่มี บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดี มีการใช้สารเดพติด น้อย ถือว่าอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงน้อย มี พฤติกรรมด้านทานการเดพยาป้ามากกว่านัก เรียนที่มีแบบอย่างจากบิดามารดาที่มีการใช้ สารเดพติดมาก

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับความรัก ดูแล เอาใจใส่จากผู้ปกครอง ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุนนี้ ส่งผลต่อลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมของนักเรียน ในงานวิจัยของ ลาดทองใน ภูอภิรัมย์ (2530) เกี่ยวกับบทบาท ของครอบครัวในการป้องกันยาเดพติด เป็นการ ศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 667 คน พบว่า เด็ก ที่รายงานว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการ เดพติดมาก และมีการปฏิเสธการซักจูงจากเพื่อน มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนน้อย งานวิจัยในด้านประเภท เจสเซอร์ (Jessor & Jessor, 1974, อ้างใน

ดวงเดือน พันธุ์มานาวิน. 2536. 17) ศึกษา วัยรุ่นอเมริกันที่ปกติ มาจากครอบครัวที่มีระดับ เศรษฐกิจสังคมปานกลาง 184 ราย วัยรุ่นเหล่านี้ ร้อยละ 60 เคยมีปัญหาทางพฤติกรรม 4 ด้าน คือ ใช้ยาเดพติด มีพฤติกรรมทางเพศในวัยอัน ไม่สมควร มีพฤติกรรมวุ่นวายทางการเมืองและ พฤติกรรมการดื่มของมีนเม่า และประพฤติตน ไม่ถูกต้อง ส่วนอีกร้อยละ 40 เป็นผู้ที่ไม่มี ปัญหาเหล่านี้ จากการสัมภาษณ์มารดาของ เด็กวัยรุ่นเหล่านี้ ปรากฏว่ามารดาของเด็กวัยรุ่น ปกติ รายงานว่า ตนเลี้ยงดูลูกแบบรักมากและ ควบคุมหรือใกล้ชิดมากกว่ามารดาของวัยรุ่นที่ มีปัญหา ดังนั้นจึงคาดได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุนมาก ย่อมจะส่งผลต่อพฤติกรรม ของเด็ก โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านทานการ เดพยาบ้าได้อีกประการหนึ่งด้วย

การสนับสนุนทางสังคมจากครอบ ชั้ง หมายถึง การที่ผู้รับได้รับความช่วยเหลือ ด้านข้อมูลข่าวสาร วัสดุสิ่งของ หรือการ สนับสนุนด้านจิตใจและอารมณ์จากผู้ให้ ซึ่งอาจ เป็นบุคคลหรือกลุ่มนบุคคลรอบข้างของนักเรียน งานวิจัยนี้หมายถึง ครู เพื่อน ญาติพี่น้อง และ คนที่รู้จักของนักเรียน จากการศึกษาของปั่นโคง (2540) พบร่วมโปรแกรมสุขศึกษาในรูปแบบค่าย เยาวชนร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครู และเพื่อนเพื่อป้องกันยาบ้า มีประสิทธิผลต่อ ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเพื่อการป้องกัน ยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ การศึกษาของหลักฐาน โถบันลือภพ (2539) ก็พบร่วมโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับแรงสนับสนุน ทางสังคมจากผู้ปกครอง (บิดา มารดาและญาติ) ท่าให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ใน การป้องกันการพึงยาแอมเฟตามีนไปในทิศทาง

ที่ถูกต้องในงานวิจัยนี้จึงคาดว่าบัณฑิตเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากจะมีพัฒนาระดับต้นทางการแพทย์มากกว่าบัณฑิตเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย

จิตลักษณะกับพฤติกรรมต้านทาน การสเปดดิค

จิตลักษณะของบุคคลในงานวิจัยนี้
ประกอบด้วยตัวแปร ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สุขภาพจิต
ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า และความเชื่ออำนาจใน
ตนเองสุขภาพ

ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกต้องกับความเป็นจริง การรู้ว่ายาเสพติดเป็นอันตรายจะเกิดความกลัวไม่กล้าหาดลอง ส่วนผู้ที่ได้รับความรู้ไม่ถูกต้อง รู้จากผู้อื่น เช่น เพื่อน อาจเชื่อเพื่อน และยอมรับการซักจุ่งจากเพื่อนหรือผู้อื่นได้โดยง่าย ทำให้ไม่สามารถต้านทานการดึงยาเสพติดมีโอกาสเสพยาเสพติด ส่วนผู้ที่มีความรู้มีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องยาเสพติด จะช่วยให้เกิดความตระหนักรถึงอันตรายของยาเสพติดไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การที่ไม่มีความรู้เพียงพอ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับผลเสียของการเสพยาบ้าและไม่เชื่อในสิ่งที่ตนรู้ จึงทำให้อยากทดลอง ดังจะเห็นได้จากผลงานวิจัยที่พบว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดครั้งแรก มีผลมาจากการอยากรู้สึกดี (มาลินี ศิริวงศ์ ไพรัช: 2523, สนิท สมัครการ และคณะ: 2530, ประนอม คำเที่ยง: 2540) และงานวิจัยของโถกาน เมฆธน และคณะ (2539) พบร่วมกับความรู้เกี่ยวกับแอมเฟตามีน (ยาบ้า) มีความสัมพันธ์กับการใช้แอมเฟตามีนอย่างชัดเจน

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นจิต
ลักษณะที่กล่าวถึงความสามารถของบุคคลที่จะ

คาดการณ์ใกล้ในอนาคตโดยคิดได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นทั้งผลดีและผลเสีย และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น นอกจากนั้นผู้ที่มุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถกำหนดเป้าหมายในชีวิตตน ส่วนการควบคุมตนหรือวินัยในตนเองจะเป็นส่วนปลายและเกิดควบคู่กัน เพื่อให้สามารถดำเนินการไปตามที่วางเป้าหมายเอาไว้จนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดไว้ด้วย (คงเดือน พันธุ์มนาวิน. 2537) ดังนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือผู้ที่มีพฤติกรรมเหมาะสมสมดังจะเห็นได้จากการวิจัยของพูนฤทธิ์ สุวรรณพันธ์ (2536) พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย มีการควบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากและมีผลการเรียนสูงด้วย และแสร้ง ทวีคูณ (2538) วิจัยการฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันมะเละ วิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 105 คน พบว่านักเรียนที่มีการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุม มีทัศนคติที่ดีต่อการไม่ทะเลาะวิวาทสูงขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกควบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย ในงานวิจัยนี้คาดว่าผู้ที่มุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมต้านทาน การเผยแพร่บ้ามากกว่าผู้ที่มีการมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

สุขภาพจิต เป็นตัวแปรด้านเจิตลักษณะที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อย หรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จากการศึกษาของสมจิตต์ ภาติกร และคณะ (2537) ศึกษามูลเหตุจงใจเสพสารให้โทษและสารเสพติดของเด็กชายวัยรุ่นพบว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพทางจิตใจและอารมณ์ของเด็กชายวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการเสพสารให้

ไทยและสารเผยแพร่ดอย่างชัดเจน และสูนิก สมควรการ และคณะ (2530) พบว่าสาเหตุ และเหตุจุงใจในการเผยแพร่สารพดิ พบสาเหตุที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ คือ ความอ่อนแยะ อ่อนไหวทางจิตใจและอารมณ์ ซึ่ง คาดได้ว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตอ่อนแยะอาจจะมีการ พึงยาบ้าหรือเสพยาบ้า ส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะ เป็นผู้มีพฤติกรรมด้านทานการเผยแพรายาบ้า

ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า อยู่ในรูปแบบ ของความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจในสิ่งใดสิ่ง หนึ่ง ความรู้สึกนี้เกิดจากความรู้เชิงประเมินค่า ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น คือ ความรู้สึกว่าสิ่งนั้น มีประโยชน์หรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เมื่อเกิด ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจสิ่งหนึ่ง บุคคลนั้น จะมีความพร้อมที่จะกระทำการต่อสิ่งนั้นไปในทาง ที่สอดคล้องกับความชอบหรือไม่ชอบของตน ต่อสิ่งนั้น (ดวงเดือน พันธุ์มนawiin 2531) ทาง จิตวิทยาสังคมเห็นว่าทัศนคติและพฤติกรรมมี ความสัมพันธ์ขาดพิงกัน เนื่องด้วยทัศนคติต่อ สิ่งหนึ่งของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าเขามี ความรู้สึกชอบไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติต่อ สิ่งนั้น จึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการ กระทำการต่อสิ่งนั้นไปในท่านองได้ด้วย (ดวงเดือน พันธุ์มนawiin, 2523) ในงานวิจัยของ ผ่องพรพรรณ แวงวิเศษ (2534) ได้ศึกษานักศึกษาชายใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา 4 แห่ง จำนวน 250 คน พบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมทางเพศวิวากหันอย หรือไม่มีเลย มีทัศนคติที่ดีต่อการไม่กระเจ้าวิวาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงกว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมทางเพศวิวากมาก โดย มีทัศนคติเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนาย พฤติกรรมทางเพศวิวากของนักศึกษา งานวิจัย

ของ มาลา รักษาพรามณี (2529) ได้ศึกษา นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 จำนวน 302 คน พบว่า ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และการคล้ออยตามกสุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อ ความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ โสภณ เมฆชนก และคณะ (2539) กีพบ เช่นกันว่าทัศนคติต่อแอมเฟตามีน (ยาบ้า) มีความสัมพันธ์กับการใช้แอมเฟตามีน (ยาบ้า) อย่างชัดเจน ในงานวิจัยนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มี ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าจะมีพฤติกรรมด้านทาน การเผยแพรายาบ้าเช่นกัน

ความเชื่ออ่อนน้ำใจในตนด้านสุขภาพ เป็นการคาดหวังทั่วไปของบุคคลว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ ตนได้รับนั้นเป็นผลมาจากการกระทำการของตน ไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือด้านร้ายก็ตาม และตน สามารถทำนายผลที่เกิดกับตนและสามารถ ควบคุมผลนั้น ๆ ได้ สตริกแลนด์ (Strickland, 1977, อ้างใน แสรวง ทวีคุณ, 2538: 34) ได้ รวบรวมพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลที่แสดงให้ เห็นว่าความเชื่ออ่อนน้ำใจในตน เป็นจิตลักษณะที่ ส่งเสริมให้บุคคลกระทำการพฤติกรรมที่ประพฤติ เช่น ผู้ที่เชื่ออ่อนน้ำใจในตนสูงจะสูบบุหรี่น้อยกว่า และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสูบ บุหรี่ได้มากกว่า เชื่อมั่นในตนเองและอดทนต่อ งานหนักมากกว่าผู้ที่เชื่ออ่อนน้ำใจในตนด้วย งาน วิจัยของ วรรณา บรรจง (2537) พบว่าความ เชื่ออ่อนน้ำใจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การตอบเพื่อนอย่างเหมาะสมและพฤติกรรม ก้าวร้าว กล้าวคือ ถ้านักเรียนคนใดมีความเชื่อ อ่อนน้ำใจในตนมากเขาก็จะมีการตอบเพื่อนที่เหมาะสม สมมากและพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย และแสรวง ทวีคุณ (2538) ยังพบว่า ความเชื่ออ่อนน้ำใจใน

ตนสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติที่ดี ต่อการไม่ทะเสาะวิวัฒน์อีกด้วย ดังนั้นจึงคาดว่า ความเชื่ออ่านอาจในด้านด้านสุขภาพเป็นจิตลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งผลต่อ พฤติกรรมของบุคคล คือเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านการแพทย์ฯ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เจ้าของบ้าน หรือครู ต้องรับรู้และได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก จะมีพัฒนาการดีมากกว่านักเรียนประเภทอื่นๆ

2. นักเรียนที่มีจิตลักษณะ 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามาก มีสุขภาพจิตดี มีจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จะมีพฤติกรรมด้านการทำงานการเผยแพรายาบ้ามากกว่า นักเรียนประเภทตรงข้าม

3. ด้วยประกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 4 ต้าน (อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้า การมีแบบอย่างผู้ที่อยู่ที่ใกล้ชิดเสพสิ่งเสพติด ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและได้รับ การสนับสนุนจากคนรอบข้าง) รวมกับจิต ลักษณะ 3 ต้าน (ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า สุขภาพ จิต มุ่งอนาคตและควบคุมตน) เป็น 7 ตัว ทำนาย สามารถทำนายปริมาณพฤติกรรมต้าน ทานการเสพยาบ้าในนักเรียนมัธยมได้มากกว่า ด้วยประกลุ่มใดก็ตามนั่น

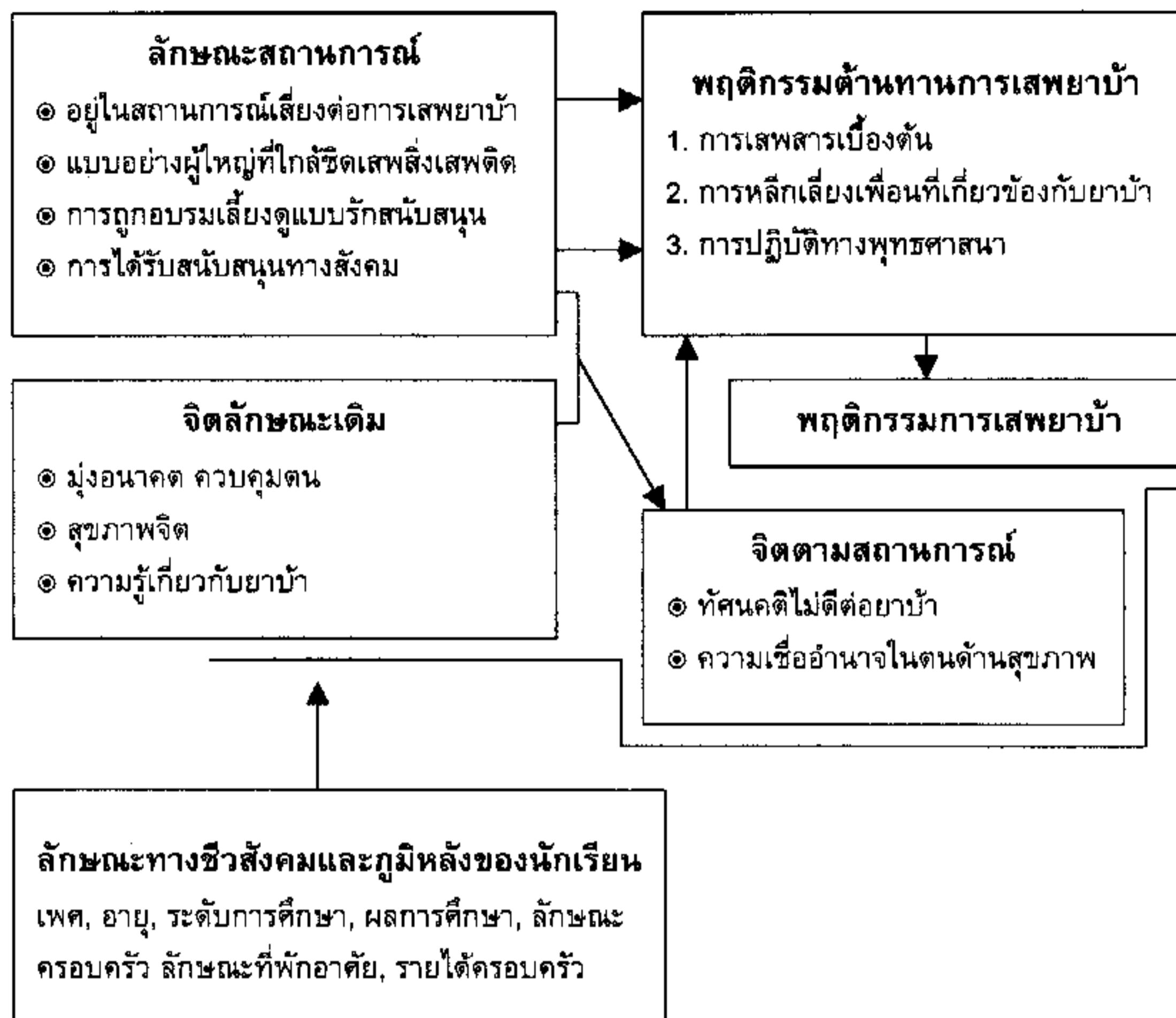
4. นักเรียนที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเช่นสิ่งสภาพติดน้อย ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างมาก จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้ามาก และมีความเชื่ออ่อน觚ในตนเองด้านสุขภาพสูงมากกว่านักเรียนพื้นเมืองครัวเรือน

5. นักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ咽บ้ามาก และมีความเชื่อว่างานในคนด้านสุขภาพสูง การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้าน้อย จะมีพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้ามากกว่านักเรียนประจำทางธรรม

6. กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 4 ด้าน¹
(การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้า
การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดมีการเสพสิ่ง
เสพติด การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
และได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง)
กับกลุ่มจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตาม
สถานการณ์ รวม 5 ด้าน รวมเป็นทั้งหมด 9
ด้าน สามารถทำนายปริมาณพฤติกรรมต้านทาน
การเสพยาบ้าในนักเรียนได้มากกว่าตัวแปร
กลุ่มใดกลุ่มนึงตามลำพัง

7. กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 4 ด้าน กับกลุ่มจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 5 ด้าน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนาอีก 1 ด้าน รวมเป็น 10 ด้าน รวมเป็น 10 ด้วยปรัชญาที่สามารถจำแนกผู้มีพุทธกรรมเสียงมากต่อการเผยแพร่ป้า (มีพุทธกรรมการเผยแพร่เป็นต้นมากและมีการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าน้อย) ออกจากกลุ่มที่มีพุทธกรรมต้านทานมาก (มีพุทธกรรมการเผยแพร่เป็นต้นน้อย และมีการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามาก) ได้อย่างถูกต้องเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 30

จากที่กล่าวมาจึงคาดว่าลักษณะ
สถานการณ์และจิตลักษณะด้านด่าง ๆ จะเป็น^๔
ตัวแปรที่สำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านทาน
การเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาดังภาพ
ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในงานวิจัย
ดังในภาพ 1

ภาพ 1 : แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัยนี้

วิธีวิจัย

วิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" นี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation Study) ได้มีการสร้างและปรับปรุงแบบวัดต่าง ๆ ตลอดจนนำแบบวัดที่มีคุณภาพสูง เพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลโดยให้นักเรียนตอบแบบบัดเหล่านี้ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตัวแปรในการสุ่มตัวอย่างในที่นี้มี 5 ตัวแปร คือ แหล่งที่ตั้งขนาดโรงเรียน ชั้นเรียน ห้องเรียน และจำนวนนักเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) การเลือกพื้นที่เลือกแบบเจาะจง เป็นการเลือกแหล่งที่ตั้งโรงเรียนโดยแบ่งออกเป็นในเขตเมือง (ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล) และนอกเขตเมือง (นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล) 2) เลือกโรงเรียนโดยสุ่มแบบง่ายจากแต่ละพื้นที่จำแนกด้วย

ขนาดโรงเรียน คือ ขนาดกลาง 1 โรงเรียนและขนาดเล็ก 1 โรงเรียน รวมเป็น 4 โรงเรียน 3) เลือกชั้นเรียนในแต่ละโรงเรียนเลือกชั้นเรียนแบบเจาะจง โดยเลือกชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 3, 4) เลือกห้องเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เลือกแต่ละชั้น ๆ ละ 2 ห้องเรียน 5) เลือกนักเรียนเป็นการเลือกนักเรียน ชาย-หญิง ให้มีผลการเรียนดีและสูงจนถึงต่ำ คาดประมาณโดยเฉลี่ยห้องเรียนละ 35 คน รวมทั้งสิ้นเป็นขนาดตัวอย่าง 560 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี

เครื่องมือวัดตัวแปร

เครื่องมือวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นแบบวัดชนิดมาตราประ_fence_รัมค่าที่ให้คะแนนต่อเนื่องจาก 10 ถึง 60 หรือ 20 ถึง 120 คะแนน ตามจำนวนข้อที่ใช้ นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับลักษณะครอบครัว

แบบวัดกสุ่มพฤติกรรมต้านทานการเสพยาบ้า คือ 1) พฤติกรรมการเสพสารเบื้องต้น หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนมีประสบการณ์หรือการมีพฤติกรรมการเสพสารเบื้องต้นมาก่อน เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา และ/หรือเบียร์หรือสารเสพติดอย่างอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การเสพสารเสพติดขั้นสูงขึ้นไป แบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 2) พฤติกรรมการหลอกเลี้ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า หมายถึงลักษณะการรวมกลุ่มการล้อเลียนอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อนไปในทางที่ดี หรือในทางเสื่อมเสียมากน้อยเพียงใด มีการหลอกเลี้ยงเพื่อนที่มีการซื้อ การขาย มียาบ้าไว้ในครอบครองหรือมีการเสพยาบ้า แบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .75 และ 3) การปฏิบัติ

ทางพุทธศาสนา หมายถึง บริมาณการปฏิบัติของนักเรียนในด้านทาน ศีล ภาวนา เป็นแบบวัดที่นำมาจากงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และคณะ (2540) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นในงานวิจัยเท่ากับ .69

ในด้านลักษณะสถานการณ์ มีแบบวัด คือ 1) การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาเสพติดจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .70 2) การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเสพสิ่งเสพติด จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .61 3) การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนแบบวัดนี้นำมาจากการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และงามดา วนิหานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 15 ข้อ ในงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 และ 4). การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง นำมาจากการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และคณะ (2536) จำนวน 10 ข้อ ในงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

จิตลักษณะเดิม มีแบบวัด คือ 1) การมุ่งอนาคตและควบคุมตน นำมาจากการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และงามดา วนิหานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 20 ข้อ ในงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .72 2) สุขภาพจิตนำแบบวัดมาจากการวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และ งามดา วนิหานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 20 ข้อ ในงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 3) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับยาบ้า จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบวัดมีค่าตอบถูก-ผิด มีค่าความเชื่อมั่น .62

จิตตามสถานการณ์ มีแบบวัด คือ 1) ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .77 และ 2) ความเชื่ออำนาจในตน

ด้านสุขภาพ นำมาจากการวิจัยของ อุบล เลี้ยวาริน (2534) จำนวน 12 ข้อในงานวิจัย นี้มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .45

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three-way ANOVA) และถ้าพบผลที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่จะคู ด้วยวิธี เชฟเฟ่ (Scheffe) การวิเคราะห์แบบถดถอย พหุคุณ (Multiple Regression Analysis) โดย ใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซนต์ทำนายที่ 5% และ 3) วิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สรุป ได้ว่า จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 ข้อ ข้อมูลในการ วิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานอย่างเดิมที่ 1 ข้อ คือ สมมติฐานที่ 7 ส่วนสมมติฐานอีก 5 ข้อ ได้รับการ สนับสนุนบางส่วน คือ สมมติฐานที่ 1,2,3,5 และ 6 ส่วนสมมติฐานที่ 4 ไม่ได้รับการสนับสนุนจาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในทำนองที่คาดไว้

พบผลวิจัยที่สำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก นักเรียนที่อยู่ในลักษณะ สถานการณ์ด้านการมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสนอสิ่งเสนอติดน้อย ขณะเดียวกันก็ได้รับอบรม เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและได้รับการ สนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมาก เป็นผู้ ที่มีพฤติกรรมด้านการแพทย์บ้านมาก โดย เฉพาะในด้านการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ซึ่งจะ พบได้เด่นชัดมากในกลุ่มนักเรียนจากครอบ ครัวไม่สมบูรณ์

ประการที่สอง นักเรียนที่มีจิตลักษณะ ในด้านความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามาก ขณะเดียวกัน ก็มีสุขภาพจิตดีและมีลักษณะมุ่งอนาคต และ ความคุ้มครองสูงด้วย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านทาน การแพทย์บ้านมาก โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติ ทางพุทธศาสนา ซึ่งผลเช่นนี้พบผลได้เด่นชัด ในกลุ่มนักเรียนหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติทางพุทธศาสนาถ้ามีมาก ในนักเรียนคนใดก็จะมีพฤติกรรมการเสนอ เบื้องต้นน้อย และมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ เกี่ยวข้องกับยาบ้ามากด้วย

ประการที่สาม นักเรียนที่อยู่ในลักษณะ สถานการณ์ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเสนอ สิ่งเสนอติดน้อย และถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มาก เป็นผู้ที่มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่ เหมาะสมคือมีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้ามากและมี ความเชื่ออ่อน淡ในด้านสุขภาพสูง

ประการที่สี่ นักเรียนที่มีจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ในด้านทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า มาก ขณะเดียวกันมีความเชื่ออ่อน淡ในด้าน สุขภาพสูงและอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการ เสนอสิ่งเสนอติดน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านทาน การแพทย์บ้านอย โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรม การหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามาก พบผลที่ชัดเจนในกลุ่มนักเรียนทั่วไป และกลุ่ม ที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์

ประการที่ห้า พบว่าลักษณะสถานการณ์ ในด้านการอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสนอ สิ่งเสนอติดน้อยที่สำคัญพฤติกรรมด้านทาน การแพทย์บ้านของนักเรียนในด้านพฤติกรรม การเสนอสิ่งต้น และพฤติกรรมหลีกเลี่ยง เพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า รองลงมาคือ ทัศนคติ ไม่ดีต่อยาบ้า และมีลักษณะมุ่งอนาคต-ความคุ้มครอง

เป็นตัวทำนายที่สำคัญของการปฏิบัติทางพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังพบต่อไปว่ากลุ่มลักษณะสถานการณ์ 4 ต้าน กับกลุ่มจิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์ 5 ต้าน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา รวมเป็น 10 ตัวแปร สามารถจำแนกผู้ที่มีพฤติกรรมเสียงมากและเสียงน้อยต่อการเผยแพร่ข้าวด้วยได้ถูกต้องถึง 85.5% โดยนักเรียนที่เสียงมากจะเป็นผู้ที่มีลักษณะ 6 ประการ ดังนี้ คือ เป็นนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสียงต่อการเผยแพร่บ้ามาก มีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าน้อย มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาน้อย มีความเชื่อ ominous ในด้านลักษณะนี้ มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย

ลักษณะนักเรียนที่เสียงต่อการเกี่ยวข้องกับยาบ้า

ในส่วนนี้จะสรุปให้เห็นว่านักเรียนที่เสียงต่อการเกี่ยวข้องกับยาบ้า มีลักษณะอย่างไรบ้าง โดยนำเสนอลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเป็นตัวอธิบายดังนี้

ประการแรก นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสพสารบีองตันมาก เป็นนักเรียนในกลุ่มทั่วไป และนักเรียนในกลุ่มที่อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์ ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเพลสิ่งเสพติดมาก หรือการถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และในหมู่นักเรียนที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เพลสิ่งเสพติดมากโดยเฉพาะผู้ที่มาจากครอบครัวฐานะค่อนข้างสูง ที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และนักเรียนจากครอบครัวไม่สมบูรณ์ ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างน้อย เป็นนักเรียนหญิงที่มีที่พักอยู่นอกเขตเมือง อยู่ในครอบครัวเดียวที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และในขณะเดียวกันก็มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนต่ำด้วย และเป็นนักเรียนจากครอบครัวฐานะค่อนข้างต่ำที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคต-

ควบคุมตนต่ำ มีสุขภาพจิตไม่ดี และในนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสียงต่อการเผยแพร่บ้ามาก โดยเฉพาะในครอบครัวสมบูรณ์ที่มีทัศนคติไม่ดี ต่อยาบ้าน้อย และครอบครัวเดียวที่มีความเชื่อ ominous ในด้านลักษณะนี้

ประการที่สอง นักเรียนที่มีพฤติกรรมการหลอกเลี้ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าน้อย เป็นนักเรียนโดยทั่วไปที่อยู่ในลักษณะสถานการณ์ ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเพลสิ่งเสพติดมาก หรือ การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย หรือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างน้อย เป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะค่อนข้างต่ำ และครอบครัวสมบูรณ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนต่ำ เป็นนักเรียนในกลุ่มครอบครัวสมบูรณ์และครอบครัวเดียวที่มีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าน้อย และอยู่ในสถานการณ์ที่เสียงต่อการเผยแพร่บ้ามากด้วย

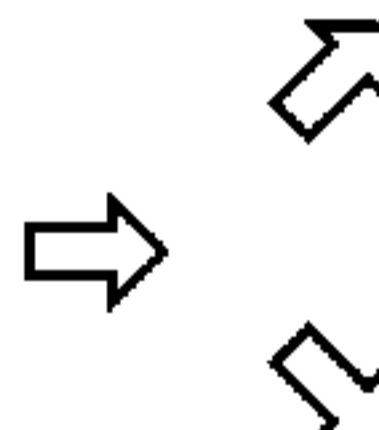
ประการที่สาม นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาน้อย เป็นนักเรียนโดยทั่วไปที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเพลสิ่งเสพติดมาก หรือ การถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย เป็นนักเรียนจากครอบครัวไม่สมบูรณ์ ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเพลสิ่งเสพติดมาก และถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างน้อย เป็นนักเรียนหญิงที่มีที่พักอยู่นอกเขตเมือง อยู่ในครอบครัวเดียวที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และในขณะเดียวกันก็มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนต่ำด้วย และเป็นนักเรียนจากครอบครัวฐานะค่อนข้างต่ำที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และมีสุขภาพจิตไม่ดี

ประการที่สี่ นักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าน้อยมีความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพต่ำ เป็นนักเรียนหนูงูจากครอบครัวสมบูรณ์ ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเช่นเพลิง เสพติดมากหรือได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย หรือได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างน้อย โดยนักเรียนในกลุ่มนี้ที่มีทัศนคติอยู่ในเกณฑ์เมือง ที่มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เช่นเพลิงเสพติดมาก ขณะเดียวกันก็ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย มีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าน้อยที่สุด

ประการที่ห้า ลักษณะนักเรียนที่เสียงมากต่อการเกี่ยวข้องกับยาบ้า จะเป็นนักเรียนโดยทั่วไปที่มี 6 ประการนี้ คือ อยู่ในสถานการณ์ที่เสียงต่อการเสพยาบ้ามาก มีทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้าน้อย มีการปฏิบัติตามพุทธศาสนาน้อย มีความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าน้อย และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างน้อย

สาเหตุสำคัญตามลำดับ	
1.	อยู่ในสภาพชุมชนที่เสียงต่อการเสพยาบ้ามาก (ชื้อขาย/เสพมาก)
2.	มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้า น้อย (เห็นโทษของยาบ้าน้อย)
3.	ปฏิบัติตามพุทธศาสนาน้อย
4.	มีความเชื่ออำนาจในตนด้านรักษาสุขภาพ น้อย (ไม่เชื่อว่าตนสามารถดูแลตนเองไม่ให้เจ็บป่วยได้)
5.	มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้า น้อย
6.	ได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้างน้อย (ขาดคนใกล้ชิด/เห็นใจ/ให้คำแนะนำ)

จำแนกได้ถูกต้อง
86%
(Discriminant
Analysis)

นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสียงต่อการเสพยาบ้ามาก
162 คน

นักเรียนที่เสียงน้อย
252 คน

หมายเหตุ
พฤติกรรมเสียงต่อการเสพยาบ้ามาก หมายถึง
1) มีการเสพสารเสพติดเบื้องต้น เช่น บุหรี่ ศุรา มาก
2. ควบเพื่อนที่เสพ และ/หรือ ขายยาบ้ามาก มาก
3. มีการเสพยาบ้า (มี 3% ของผู้ตอบ)

ภาพ 2 : แสดงลักษณะของนักเรียนที่เสียงต่อการเกี่ยวข้องกับยาบ้า
เรียงตามลำดับความสำคัญของตัวแปร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประการแรก คือ ควรให้นักเรียนอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเผยแพร่บ้าให้น้อยที่สุด เนื่องจากในงานวิจัยนี้พบผลที่ชัดเจนว่า การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเผยแพร่บ้า ซึ่งหมายถึง การที่นักเรียนอยู่ในสถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีการซื้อ การขาย หรือ มีการเผยแพร่บ้า หรือสามารถหายบ้ามาເສພໄດໄດຍ່າຍນັ້ນ เป็นลักษณะสถานการณ์ที่เป็นตัวทำนายที่สำคัญ ดังนั้น มาตรการนี้จึงจะต้องดำเนินการเป็นอันดับแรก คือ การให้นักเรียนอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง ต่อการเผยแพร่บ้าให้น้อยที่สุด สามารถดำเนินการได้ดังนี้

1.1 สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องเป็นเขตปลอดจากบ้า จัดเป็นโรงเรียนสีขาวปลอดจากบ้าເສພດิດทุกชนิด โดยผู้บริหารโรงเรียน และครู อาจารย์ ทุกคนจะต้องร่วมมือกันดำเนินการห้ามในด้านสถานที่ การปรับสภาพแวดล้อมทั่วไป ภายในโรงเรียนไม่ให้อื้ออ่าวนายต่อการซื้อขาย และเผยแพร่บ้าได้ ตลอดจนการดำเนินการป้องกันบ้าເສພດิດในสถานศึกษาในรูปแบบผสมผสาน เป็นแหล่งที่ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านบ้าເສພດิດที่ถูกต้องสำหรับนักเรียน

1.2 มีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาบ้าເສພດิດในสถานศึกษาขึ้นมาโดยเฉพาะ โดยผู้บริหารคัดเลือกและมอบหมายครูที่มีความเข้าใจและสนใจ มีความสามารถในการป้องกันบ้าເສພດิດ เข้ารับการฝึกอบรมพิเศษจากหน่วยงานด้านการแก้ปัญหาบ้าເສພດิດ เพื่อเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานและประสานงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การจัดตั้งห้องขอความร่วมมือจากสมาคมครูผู้ปกครอง เป็นสื่อกลางในการดำเนินงานกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาบ้าເສພດิດ ห้องในโรงเรียนและชุมชน

1.4 มาตรการในชุมชน จะต้องให้ครอบครัวและชุมชนเกิดความตระหนัก (Community awareness) ถึงไทยและพิษภัยของบ้าເສພດิດโดยเฉพาะบ้าโดยการสร้างกระแลให้เกิดขึ้นในชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วม (Community participation) ในการดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาบ้าເສພດิດของชุมชน โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ระดมทางเลือก และร่วมตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหา

1.5 ผู้ปกครองต้องเคยชื่นชม ตักเตือน และสอนส่องดูแลไม่ให้นักเรียนไปเที่ยวหรืออยู่ในแหล่งมั่วสุมที่สามารถหายบ้ามาເສພໄດໄດຍ່າຍ เช่น ในคลิสโก้เก๊ะ ผับ หรือแหล่งมั่วสุมอื่น ๆ

ประการที่สอง ในการวิจัยนี้พบผลที่สำคัญทางด้านจิตลักษณะที่ควรดำเนินการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในนักเรียน คือ ความรู้เกี่ยวกับบ้านควบคู่ไปกับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับบ้านว่าด้วย โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวฐานะค่อนข้างต่ำและครอบครัวสมบูรณ์ที่พบผลอย่างเด่นชัด สำหรับรูปแบบการดำเนินงานนี้จะต้องดำเนินการห้ามในหลักสูตรการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการเสริม nokหลักสูตร เช่น การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนด้านภัยบ้า หรือ โครงการฝึกอบรมพิเศษ โดยจะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับบ้านที่ถูกต้องมากกว่าการไปเรียนรู้จากแหล่งอื่น หรือจากเพื่อนซึ่งจะได้รับความรู้ที่ไม่ถูกต้อง และมีโอกาสที่จะทดลองเผยแพร่บ้าได้ ตลอดจน

การให้นักเรียนได้รับการฝึกเพื่อเสริมสร้างลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับตนเอง ให้รู้จักการวางแผน การดำเนินชีวิตในอนาคต รู้จักอดได้ รอได้ สร้างความเข้าใจมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาบ้า

ประการที่สาม บทบาทของผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน ทั้งฝ่ายผู้ปกครองและครู จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการไม่ใช้สารเสพติด ซึ่งรวมทั้งบุหรี่และสุราด้วย

3.1 ผู้ปกครองจะต้องให้ความรัก สร้างความเข้าใจกับเด็ก มีส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้สามารถทำในสิ่งต่าง ๆ ตามแนวความคิดและโครงสร้างของตนเองสำเร็จ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนจากครอบครัวฐานะครอบครัวค่อนข้างสูง ถ้านักเรียนมีแบบอย่างที่ดีและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านการเรียนรู้และยาบ้ามากด้วย และผู้ปกครองจะต้องเป็นผู้นำในการให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีการสวดมนต์ให้วัพระร่วมกับเด็กอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ครู เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมาก รองลงมาจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จึงจะต้องให้การสนับสนุนและเอาใจใส่นักเรียนโดยทั่วไป โดยเฉพาะที่สำคัญคือ นักเรียนในกลุ่มครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ที่ขาดบิ达หรือมารดา หรือในกลุ่มเด็กที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง เนื่องจากในงานวิจัยนี้พบว่า ถ้าเด็กในกลุ่มนี้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้างมาก และมีแบบอย่างที่ดี ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านการเรียนรู้และยาบ้ามากด้วย ดังนั้นครุจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญสำหรับเด็กนักเรียน

ข้อคิดเชิงปฏิบัติ

จากการวิจัยปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านหานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้พบปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญทางด้านสถานการณ์และจิตลักษณะที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านหานการเสพยาบ้าของนักเรียน

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิบัติที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. นักเรียนต้องอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเสพยาบ้าให้น้อยที่สุด โดยสถานศึกษาทุกแห่งควรดำเนินมาตรการจัดเป็นเขตปลอดยาบ้าและยาเสพติดทุกประเภท พัฒนาครุและบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถเข้ามารับผิดชอบโดยเฉพาะ และมีการประสานงานดำเนินงานร่วมกับผู้ปกครอง ตลอดจนในชุมชน ควรมีการรณรงค์ให้ครอบครัวและชุมชนเกิดความตระหนักรและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

2. สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะให้กับนักเรียน โดยเฉพาะด้านทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาบ้า ความเชื่ออันดีในด้านสุขภาพ และความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาบ้า

3. ผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนทั้งฝ่ายผู้ปกครองและครู ควรมีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่ เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุนทางด้านสังคมแก่นักเรียน ตลอดจนเป็นผู้นำในการให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

จิรุจ พรหมบุล. (2530). ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมาเสพยาเสพติดให้โทษ: ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในเรือนจำทันทสถานบ้าบัดพิเศษ บางเขน. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์คิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน (2523) การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม ในเอกสารการอบรมการ วิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร.

——— . (2531). การวัดและการวิจัยทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ สารสาร ศึกษาศาสตร์. 5 (1) : 62-81.

——— . (2537). ศูนย์ฝึกอบรมคุณภาพเพื่อการพัฒนาจริยธรรมลูกหน้อง: บทเรียนทาง ไทย. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

——— . (2539). ทฤษฎีดั้นไม้จริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และคณะ วนิจทานนท์ และคณะ. (2536). ลักษณะทางจิตและ พฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. รายงานวิจัย. สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน และคณะ. (2540). ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคน ไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต. รายงานวิจัยมหาวิทยาลัย. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

พัฒน์ ประชาน และคณะ. (2529). การศึกษาสภาพการใช้สารเสพติดของนักเรียนและนักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดสงขลา พัทลุง และสตูล. สารสารการวิจัยทาง การศึกษา. 16 (2) : 88-101.

นงลักษณ์ โถบันเลือกพ. (2539). การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อการป้องกันการพึ่งยาแอมเฟตามีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อ่าเภอเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสุขศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประภาสี สุทธารคนีย์. (2536). ลักษณะการใช้และบังจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ศึกษาเฉพาะเขตชุมชนแออัดสองเตย. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยา มหาบัณฑิต. คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประเสริฐ ตันสกุล และคณะ. (2533). สภาพการใช้สารเสพติดและหัศนศติเกี่ยวกับสารเสพติด ของนักเรียนชั้นป्रaseโยมมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2533. รายงานการศึกษา คุณภาพชีวิตและสุขภาพเยาวชน. กรรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ.

ปราบอม คำเที่ยง. (2540). การพัฒนาฐานรากแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายานบ้าในสถานศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี ปี 2540. วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคกลาง. 12 (5): 65-71.

ปั่น ໂຄ. (2540). ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันยาบ้าของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพะนังนครศรีอยุธยา. ปริญญาดุษฎีการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ผ่องพรรณ แวงวิเศษ. (2534). ลักษณะจิตสังคมเพื่อการป้องกันพฤติกรรมทางเพศวิวากของ วัยรุ่น. ปริญญาดุษฎีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประธานมิตร.

ผ่อน แสงสิงแก้ว และคณะ. (2518). การวิจัยสำรวจนักเรียน ไทยติดยา. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ คุรุสภา.

พัทธร อาจองค์ และคณะ. (2538). มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน: การณ์ เปรียบเทียbnักเรียนสายสามัญและสายอาชีพในเขตกรุงเทพฯ. รายงานวิจัยสถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พุ่นฤทธิ์ สุวรรณพันธ์. (2536). ปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทาง พุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

มาลดา รักษาพรามณี. (2529). ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารการวิจัยทางการศึกษา*, 16 (2): 101.

มาลินี ศิริวงศ์พิรัช. (2523). สังคมและทางประการทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับการติดยาเสพติดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญา* วิทยาศาสตร์มนุษย์ (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ระเด่น หัสดี และคณะ. (2540). การสร้างภูมิคุ้มกันยาบ้าในนักเรียนมัธยม จังหวัดหนองบุรี. *รายงานวิจัยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข*.

ลาดทองใบ ภู่ภิรมย์. (2530). บทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาเสพติด. *รายงานวิจัย* ฉบับที่ 37 กรุงเทพมหานคร. สถาบันวิจัยพุทธกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร.

วรรณะ บรรจง. (2537). สังคมและทางศาสนาและพุทธิกรรมศาสตร์ของเยาวชนไทยจากชุมชนแม่น้ำดินธรรมแม่น้ำดินทองในภาคใต้. *ปริญญานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร.

ศรีสมบัติ บุญเมือง. (2527). การรับข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่น. *วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต*. สาขาวิชาชีววิทยาและงานบุคคล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

โภกาน เมฆชนน และคณะ. (2539). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพุทธิกรรมใช้แอลเพตามนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารแพทย์เขต*, 7 15 (3): 350-362.

โภกาน ชูพิกุลชัย ชีวิฒน์ และคณะ. (2533). การศึกษาการแพร่ระบาดการติดสารเสพติดในเด็กและเยาวชนย่านชุมชนแออัด: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร. *รายงานการวิจัย สถาบันสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์*.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2540). *ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ปีปฏิทิน 2534-2539 ประเทศไทย*. ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สนิท สมัครการ และคณะ. (2530). พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหุ่นสาวไทย.

วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 17 (4): 30-36.

แสวง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเล
วิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา. ปริญญาอิพนธิวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

สมจิตต์ ภาดิกร และคณะ. (2537). มูลเหตุของยาเสพติดให้โทษและสารเสพติดของเด็กชาย
วัยรุ่น อ้าวgoalเมือง จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัยภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข
สุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุกกร บัวสาย. (2541). พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนไทยในสถานการณ์ เอกสารเผยแพร่
ข้อมูลทางการแพทย์และสาธารณสุข. ฉบับที่ 18. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข.

อุบล เลี้ยววาริน. (2534). ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรม สุข
ภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

อภิรดี จันทน์หอม. (2535). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนัน
ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาเขตอ้าวgoalเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ปริญญา
อิพนธิวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

